

Št.: 0112-0002/2018-9
Datum: 27.5.2019

Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
Kotnikova ul. 5

1000 LJUBLJANA

Zadeva: Naložbene potrebe regije Posavje glede na naložbene smernice
(Priloga D: Naložbene smernice za financiranje v okviru kohezijske politike v
obdobju 2021-2027 za Slovenijo)

Spoštovani,

Na podlagi poziva vam pošiljamo odprta vprašanja in naložbene potrebe regije Posavje glede na predložene naložbene smernice in poziva SVRK z dne 26.4.2019, št. 542-3/2019/1. Glede na dejstvo, da s sredstvi kohezijske politike ne bomo rešili vsa prioriteta področja vlaganja, predlagamo, da vzporedno peljete programiranje na ravni Slovenije in s tem postavitev pogoje za zagotovitev integralnih sredstev v naslednji finančni perspektivi. Za Vzhodno Kohezijsko regijo, kjer se znižuje stopnja sofinanciranja na 70 % je nujno potrebna slovenska udeležba v višini 30 % upravičenih stroškov. Hkrati je Vzhodna kohezijska regija potrebna ukrepanja na regionalni ravni s ciljem zmanjšanja razvojnih razlik med regijami. Zato je potrebno razmisliti o možnosti izvedbe regionalnih mehanizmov in podpore le-teh. Edini regionalni instrument te finančne perspektive je dogovor za razvoj regije.

1. Posamezne pripombe po ciljnih politik priloge D

1.1 Pametnejša Evropa – Inovativna in pametna preobrazba

V okviru te politike je potrebno vključiti naslednja področja:

- Spodbujanje učinkovitega in inovativnega trženja ter promocije turistične destinacije
- Podpora razvoju novih inovativnih turističnih produktov in storitev, dviga njihove kakovosti in razvoja turističnih destinacij
- Vlaganje v osnovno turistično infrastrukturo, tako MSP kot drugih poslovnih oblik delovanja na področju turističnih nastanitev,
- Izkoriščanje potenciala poslovnih in obrtnih con (celovita promocija, gradnja infrastrukture),
- E- uprava: izgradnja IT infrastrukture s potrebno digitalizacijo celotnega sistema obdelave dokumentacije na ravni lokalnih skupnosti,
- Podpora in razvoj podjetniških inkubatorjev,
- Srebrno gospodarstvo – srebrna ekonomija tudi na področju inkubatorjev in ostalega podpornega okolja,

- Manjka ključno področje izobraževanja, ki je prilagojeno potrebam gospodarstva, pridobitev potrebnih formalnih znanj na prednostnih področjih pametne specializacije,
- Vzpodbujanje vzpostavitev in delovanja razvojnih mrež na področju inovacij med lokalnimi skupnostmi, srednjimi šolami ter fakultetami in gospodarstvom,
- Vzpodbujanje in privabljanje tujih neposrednih investicij na regionalni ravni (TNI),
- Okrepitev in razvoj sodobnim trendom podpornega okolja za podjetništvo na lokalni ravni – večja mreža pokritosti in dostopnosti ter digitalizacija,
- Vlaganje v razvoj perspektivnih panog glede na regijsko specifiko: kot npr. lesna industrija, turizem, mobilnost, energetska učinkovitost ipd.

1.2. Nizkoogljična in bolj zelena Evropa

V okviru te politike je potrebno vključiti naslednja področja:

- »spodbujanju nizkoogljičnih strategij vključno s spodbujanjem trajnostne mobilnosti v mestih in prilagoditvenimi ukrepi za blažitev podnebnih sprememb« za vse vrste območij, ne SAMO za mestna območja (v tej finančni perspektivi so bili CTN samo za mestne občine, čemur regija, ki nima mestne občine ostro nasprotuje, definicija urbanega območja nam je bližje in ni vezana samo na kriterij mestne občine), V prejšnji perspektivi smo predlagali 12 statističnih regi, pa žal nismo bili slišani. Predhodna pogojenost je Urbana strategija statistične regije, kar je iz vidika programiranja zadostni pogoj.
- Razširitev spodbujanja nizkoogljičnih strategij, ki ni vezana samo na gospodarstvo ampak tudi na javni sektor in še to NE samo javne stavbe v lasti države. Tukaj je potrebno vključiti upravljanje z energijo v javni infrastrukturi in javnimi stavbami kot so: šole, vrtci, srednje šole, fakultete in večstanovanjski objekti v lasti lokalne skupnosti,
- Vlaganje v zbiranje in čiščenje odpadnih voda za aglomeracije tudi pod 2.000 PE, namreč tukaj je potrebno upoštevati tudi specifiko poselitve in razdrobljenosti slovenskega podeželja!
- Vzpodbujanje načrtovalcev prostora z zelenimi infrastrukturnimi pristopi,
- Zelena infrastruktura se naj NE veže samo na mestna okolja, ampak tudi na območje Nature 2000, predvsem naj se vzpodbuja in vlaga v zeleno infrastrukturo,
- Manjka specifično področje za Slovenijo in regije, to je oskrba s pitno vodo, ki je še vedno specifičen problem naše države in so na nekaterih območij še vedno potrebna prioriteta vlaganja.
- Trajnostno upravljanje z vodnimi viri,
- Zaščita pred poplavami in potencialno škodo prebivalstva, gospodarstva ter javne infrastrukture,
- Spodbujanje in vlaganja v kolesarsko omrežje v okviru zelenih površin (kot npr. kolesarske poti ob reki Savi, tematske poti, pohodniške poti, turistični centri), vse s ciljem bolj zelena regija,
- Spodbujanje in vlaganje v okviru zelene Evrope v infrastrukturo za prostočasne aktivnosti, šport in rekreacija, le ta manjka v cilju politike 4 – Bolj socialna Evropa.
- V okviru Zelene Evrope je pomemben del tudi kulturna dediščina v regiji, ki je potrebna pozornosti in spodbud, ne samo v investicijskem smislu ampak tudi v smislu interpretacije dediščine.
- Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest in ne samo mestnih občin, razvoj degradirani območij, revitalizacija objektov kulturne dediščine in javne kulturne

infrastrukture ter razvoj IKT, reaktivacija degradiranih oz. premalo izkoriščenih površin za gospodarski razvoj, ustvarjanje delovnih mest in povečanje privlačnosti urbanih okolij kot turistične destinacije. Vsi ti ukrepi se naj vežejo na urbana območja oz. okolja in NE samo na mestne občine. Nivo je regija na ravni NUTS 3,

- Urejanje vodotokov in s tem preprečitev poplav na javni infrastrukturi in objektih gospodinjstev ter podjetnikov.

1.3 Bolj povezana Evropa

V okviru te politike je potrebno vključiti naslednja področja:

- Upravičena je tudi novogradnja in rekonstrukcija regionalne in lokalne ceste, intervencijska koda št. 055, pri kateri je potrebno vztrajati in ne vključevati samo državne ceste ampak tudi regionalne ter lokalne seveda glede na aktualno stanje le-teh,
- Železniška infrastruktura: posodobitev železnice s ciljem krajših prometnih poti in večje uporabe, smer Zidani most – Dobova in potem meja z R Hrvaško in s tem se prispeva k krepitvi regionalne mobilnosti ter zmanjšanju emisij,
- Izvedba ukrepov trajnostne mobilnosti na širšem območju regije in ne samo mestih, okrepiti in vzpostaviti trajne oblike javnega prometa mesta z njenim zaledjem, investicije v e – vozila javnim in zasebnim subjektom, car sharing, e-polnilnice, ureditve trgov in mestnih središč za pešce in kolesarje.
- Izgradnja cestne infrastrukture za uvedbo avtopilotov – pilotni projekt.
- Začeti s projektiranjem in izgradnjo državne infrastrukture 3. Razvojna os- osrednji del, ki je izrednega pomena za našo regijo.

Vlaganje v infrastrukturo je dopustno saj vpliva na povečanje konkurenčnosti, povečanje dostopnosti, zmanjševanje stroškov tako gospodarstvu kot prebivalstvu, zmanjševanje potovalnega časa, prihranke pri potovanjih ter manj emisij v zraku, znižanje družbenih stroškov zaradi povečanja socialne vključenosti ter tudi večje varnosti, kar izhaja iz boljše prometne infrastrukture.

1.4 Bolj socialna Evropa

V okviru te politike je potrebno vključiti naslednja področja:

- Podpora izgradnji in delovanju socialne infrastrukture za izvajanje dolgotrajne oskrbe,
- Spodbude za izgradnjo infrastrukture za delo z osebami s posebnimi potrebami (bivalno okolje in učni prostori) za izvajanje aktivnega vključevanja oseb s posebnimi potrebami,
- Spodbude za poklice prihodnosti – zaposljive poklice,
- Spodbujanje modelov za dolgotrajno oskrbo in zagotovitev systemskega vira financiranja na ravni regije NUTS 3,
- Zagotoviti kvalitetno primarno zdravstvo, zadostno število medicinskega kadra kot so zdravniki, šolanje ipd.
- Spodbujati ciljno usmerjeno izobraževanje mladih s ciljen zaposlitve v regiji,
- Spodbujanje inovativnosti proizvodov in storitev za podporo samostojnemu življenju starejših,
- Vzpodbujati in podpirati zdravo staranje starejših,
- Vzpodbujati in razvijati preventivne programe mladine, starejših ter delovno aktivne populacije s ciljem preventivnega zdravljenja.

1.5 Evropa, ki je bližje državljanom

Programsko orodje CLLD okrepiti s sodelovanje Evropskega socialnega sklada

V horizontalni pobudi CLLD so se v tej finančni perspektivi poleg sredstev LEADER v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja EKSRP in Evropskega ribiškega sklada ERS, združila še sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj ESRR. Za naslednjo finančno perspektivo se predlaga vključitev še Evropskega socialnega sklada ESS. Predlaga se, da se za izvajanje pristopa CLLD nameni 5% sredstev iz strukturnih skladov (za vsak sklad po 5 % ESRR in ESS) ter enako višino sredstev iz EKSRP.

V okviru te politike je potrebno vključiti naslednja področja:

- Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – podprte storitve za izgradnjo vključujoče skupnosti območja.
- Večje spodbude v okviru ukrepov CLLD – alokacija višjega deleža sredstev, predvsem za ESRR in ESS.
- Spodbude za infrastrukturne ureditve turistične infrastrukture, poleg promocije, razvoja turističnih produktov, razvoja destinacij,
- Ne samo zaščita, razvoj in promocija javne kulturne in naravne dediščine temveč tudi infrastrukturne ureditve kot pogoj za razvoj.
- Mehanizem regionalnih instrumentov vpeljati v sistem izvajanja prioritarnih projektov, ki jih lahko OP opredeli v okviru posameznih prednostnih področij.

Glede na dejstvo, da se regija Posavje nahaja v Vzhodni kohezijski regiji, ki je manj razvita in bo upravičena do večjega deleža EU sredstev je potrebno načrtovati in zagotoviti slovensko udeležbo na projektih, ki se bodo v okviru teh prednostnih nalog izvajali. Glede na dejstvo, da se bo stopnja sofinanciranja znižala na 70 % je potrebna slovenska udeležba v višini 30 %, saj je še vedno velik delež DDV-ja na bremenih upravičencev.

Ne glede na dejstvo, da je sedaj govora o programiranju nove finančne perspektive je potrebno z vaše strani paralelno voditi proces razvojnih vsebin, ki se ne bodo mogle izvesti skozi kohezijsko politiko in pravi čas zagotoviti integralna sredstva za zmanjšanje razvojnih razlik med regijami.

V ta namen predlagamo, da regijo Posavje aktivno vključite v sam proces programiranja in načrtovanja razvojnih politik naslednje finančne perspektive.

Veseli bomo skupnega sodelovanja!

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mag. Nataša Šerbec

Martin Bratanič
direktor